

Spis treści

Wstęp / 7

1. Górny Śląsk w pruskim systemie administracyjnym / 23

- 1.1. Administracja centralna i prowincjonalna w pruskiej monarchii absolutnej przed 1740 rokiem / 23
- 1.2. Włączenie Śląska do pruskiego systemu administracyjnego / 26
- 1.3. Administracja Śląska w dobie reform Steina–Hardenberga / 44
- 1.4. Śląsk jako prowincja w edyktie z 30 kwietnia 1815 roku. Podział administracji prowincjonalnej / 48
 - 1.4.1. Prowincja / 49
 - 1.4.2. Rejencje / 51
 - 1.4.3. Rejencja opolska / 53
 - 1.4.4. Powiaty / 59
 - 1.4.5. Gminy wiejskie i miasta / 77
- 1.5. Administracja Śląska przed 1872 rokiem: powstanie reprezentacji stanowych, liberalne reformy administracyjne / 83
 - 1.5.1. Śląski sejm prowincjonalny / 83
 - 1.5.2. Powstanie Kreistagów / 85
 - 1.5.3. Liberalowie i konserwatyści – spór o kształt śląskiej administracji w pierwszej połowie XIX wieku / 89

2. Charakterystyka elity władzy na Górnym Śląsku w latach 1871–1918 / 93

- 2.1. Pochodzenie społeczne / 94
- 2.2. Pochodzenie regionalne / 111
- 2.3. Wyznanie / 120
- 2.4. Wykształcenie / 130
- 2.5. Przynależność do korporacji studenckich / 140
- 2.6. Służba przygotowawcza / 145
- 2.7. Drogi awansu / 155
- 2.8. Służba wojskowa / 183
- 2.9. Dodatkowe kwalifikacje: kursy dokształcające, wyjazdy szkoleniowe / 190
- 2.10. Odznaczenia i tytuły honorowe / 192
- 2.11. Model typowego członka urzędniczej elity władzy na Górnym Śląsku / 201

3. Zaangażowanie regionalnej elity władzy w realizację celów polityki państwa niemieckiego na Górnym Śląsku	/ 207
3.1. Wobec niemieckich partii politycznych	/ 207
3.2. Wobec przemian gospodarczych i społecznych	/ 227
3.2.1. Industrializacja i jej skutki na Górnym Śląsku i w Cesarstwie Niemieckim	/ 227
3.2.2. Wspieranie inicjatyw gospodarczych przez górnośląskie elity władzy	/ 231
3.2.3. Wspieranie inicjatyw społecznych	/ 243
3.2.4. Pozycja członków górnośląskiej elity władzy a ich aktywność gospodarcza i społeczna	/ 247
4. Elita władzy na Górnym Śląsku wobec problemów wyznaniowych i narodowościowych	/ 263
4.1. Stosunek do Kościoła katolickiego	/ 263
4.1.1. Stosunki wyznaniowe na Górnym Śląsku i skutki Kulturkampfu	/ 263
4.1.2. Elita władzy na Górnym Śląsku a ustawy antykościelne	/ 267
4.1.3. Konflikt o wprowadzenie obowiązkowego języka niemieckiego jako języka nauczania oraz języka pracy duszpasterskiej	/ 272
4.1.4. Walka z ultramontanizmem	/ 283
4.1.5. Stosunek władz do partii Centrum oraz do „Katolika”	/ 290
4.1.6. Dylematy niemieckich elit władzy w stosunku do Kościoła katolickiego na Górnym Śląsku: między postawą fachowego urzędnika a postawą politycznego działacza	/ 303
4.2. Polityka wobec ruchu polskiego	/ 312
4.2.1. Ruch polski na Górnym Śląsku w latach 1871–1918	/ 312
4.2.2. Elita władzy na Górnym Śląsku wobec ruchu polskiego do końca XIX wieku	/ 333
4.2.3. Elity władzy w rejencji opolskiej wobec sprawy polskiej na początku XX wieku	/ 361
4.3. W okresie I wojny światowej	/ 397
4.3.1. Nowe zadania prezydentów rejencji opolskiej	/ 397
4.3.2. Służba wojskowa, zajmowanie urzędów okupacyjnych	/ 406
4.3.3. Losy członków górnośląskiej elity władzy po upadku monarchii w Prusach w 1918 roku	/ 409
Zakończenie	/ 419
Aneks	/ 425
Wykaz skrótów	/ 471
Bibliografia	/ 473
Indeks osobowy	/ 491
Wykaz rysunków	/ 505
Wykaz tabel	/ 507
Summary	/ 509
Zusammenfassung	/ 511